

περιστάσεις παρεισδύει καὶ αἰσθητὸν γίνεται τὸ γελοῖον! Οὕτω καὶ ἤδη εἰς ἡμᾶς, μᾶς ἐπῆλθε νὰ γελάσωμεν ὅτε εἶδομεν τὸν ἄθλιον τοῦτον ὅτι, μόλις ἀνεγερθεὶς, πρώτην ιδέαν εἶχε ν' ἀποτινάξῃ τὴν σκόνην ἀπὸ τὰς περισκελίδας του!

Ἐν τούτοις ὁ ἀξιωματικὸς εἶχε παρατάξῃ ἕξ στρατιώτας, οἵτινες ἐγέμισαν τὰ ὅπλα των. Πλησιάσας δὲ τοὺς τρεῖς αἰχμαλώτους, τοὺς ἠρώτησεν ἂν θέλωσι νὰ τοῖς δεθῶσιν οἱ ὀφθαλμοί. Οὗτοι δ' ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν θέλουσι, καὶ ἐστάθησαν τρέμοντες εἰς μίαν γραμμὴν ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου. Τότε ἡ λέξις « πῦρ!!! » ἠκούσθη, καὶ ἀντήχησεν ὁ κρότος τῶν ἕξ πυροβόλων, καὶ ἡ αἵματηρὰ στρατιωτικὴ δικαιοσύνη εἶχεν ἐκτελεσθῇ.

IIΕ.

Βαθμηδὸν ἡ μάχη ἔπαυσε, καὶ ἡμεῖς ἐπεστρέψαμεν εἰς τὰ ἴδια. Ἡ δευτέρα Δεκεμβρίου εἶχε παρέλθει χωρὶς νὰ συμβῇ τι ἄξιον λόγου. Ἐπομένως ἐκινήσαμεν, ἴσως ὅμως οὐχὶ μόνον διὰ τοῦτον τὸν λόγον, τὸ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, καὶ ἐπροχωροῦμεν διὰ μεγάλων πορειῶν, καὶ διὰ ψύχους δυναμέου καὶ τὸ αἷμα αὐτὸ εἰς τὰς φλέβας μας νὰ παγώσῃ, πρὸς τὴν πόλιν τῆς Αὐρηλίας.

Μετ' οὐ πολὺ δ' ἐφθάσαμεν τὸν ἐχθρὸν, αὐτοὺς ἐκείνους οὓς εἶχομεν πολεμήσει ἐν Beaune, καὶ ρίπτοντες αὐτοὺς ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον καὶ ἀπὸ χα-

πακώματος εἰς χαράκωμα, ὧν μέγα πλῆθος εἶχον οἱ Γάλλοι, ἀφίχθημεν τέλος εἰς Αὐρηλίαν. Τὸ τρίτον σῶμα εἰσῆλθεν ἀμέσως εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατέλαβεν ἐξήκοντα μεγάλα πυροβόλα καὶ πάμπολλα ἄλλα μικρότερα, προσέτι δὲ καὶ χιλιάδας αἰχμαλώτων, οἵτινες, ἂν καὶ τοῖς εἶχομεν δώσει δύο ὥρας ἵνα ἐξελθῶσι μετὰ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, ἔμενον ὁμῶς εἰς τὰ καφφενεῖα ἐν πλήρει ἀδιαφορίᾳ.

Ἡμεῖς δὲ, μὴ εὐρίσκοντες τόπον εἰς Αὐρηλίαν, ἐπεστρέψαμεν εἰς Chevilly, μέγα χωρίον ἢ μικρὰν κῶμην ἣν εἶχομεν κυριεύσει τὴν πρωτὴν ἐκείνην, καὶ ἣτις εἰσέτι ἔκαιεν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἐξώρας, ἐκοιμήθημεν εἰς τὸ πρῶτον δωμάτιον ὃ εὔρομεν ὀπωσοῦν ἐξησφαλισμένον κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς, καὶ ὃ εὐτυχῶς κατωρθώσαμεν νὰ πληρώσωμεν ἀχύρου. Ἄς ἀναλογισθῶσι τὴν διαφορὰν ὅσοι κοιμῶνται εἰς μεγαλοπρεπεῖς κοιτῶνας καὶ ἐπὶ μαλακῶν στρωμάτων.

Τὴν πρωτὴν τῆς ἐπαύριον μόνον εἶδομεν ποῦ εὐρισκόμεθα. Τὸ πλῆθος τῶν πτωμάτων κατὰ τὰς ὁδοὺς ἀπεδείκνυε πόσον φονικὴ ἦτον ἡ μάχη τῆς προτεραίας. Ζῶν δὲν εὐρέθη οὐδεὶς, διότι καὶ οἱ ἐλαφρῶς μόνον τετραυματισμένοι, κείμενοι ἐπὶ τῆς χιόνος, ταχέως ἀπέθνησκον. Ἡμεῖς δὲ εἶχομεν τοσοῦτον ἀποσκληρυνθῆ πρὸς τὰ τοιαῦτα θεάματα, ὥστε ὀλίγον πλέον μᾶς συνεκίνουν.

Ἐνα δὲ δυστυχῇ εὔρομεν εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἐν ἣ κατελύσαμεν, ἔχοντα εἰς τὰς χεῖρας γράμμα τῆς ἐρωμένης του καὶ σφαῖραν θανάτου εἰς τὴν

καρδίαν του. Ὅταν ἔβλεπον δ' αὐτὸν, μοὶ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν πόσοι καὶ πόσοι ἐντὸς τοῦ κόσμου καὶ μακρὰν τῶν κινδύνων τῆς μάχης, ψάλλουσιν ἐν τῇ ποιήσει τὸν θάνατον τοῦτον, καὶ λέγουσιν ὅτι τὸν ἐπιθυμοῦσιν!

Ἡ πρώτη ἡμῶν φροντίς ὑπῆρξε νὰ θάψωμεν ὅσους ἐδυνήθημεν τῶν νεκρῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπήλθομεν εἰς Αὐρηλίαν, ὅπου ἐμέλλομεν νὰ μείνωμεν ἡμέρας τινάς, ἵνα ἀναπαυθῇ ὁ στρατός· ἡ δὲ περαιτέρω καταδίωξις τῶν Γάλλων ἀνετέθη εἰς τοὺς Βαυαρούς.

Δυσάρεστον πρέπει νὰ ᾔτο διὰ τοὺς Γάλλους τὸ θέαμα κατακτηθείσης τῆς πόλεως ἣν εἶχεν ἄλλοτε σώσει ἡ Jeanne d'Arc, καὶ τὰ πολυπληθῆ ἀγάλματα τῆς ἡρώιδος παρθένου τὰ κοσμοῦντα πανταχοῦ τὴν πόλιν ἔχοντα ἤδη εἰς τὰς χεῖρας τὴν πρωσσικὴν σημαίαν, ἣν οἱ στρατιῶται ἡμῶν, χαιρεκάκως ἀλλὰ καὶ πῶς ὑπερηφάνως ἀστειευόμενοι, τοῖς εἶχον δώσει. Ἡ πόλις ἐφαίνετο ὡς ἐορτάζουσα. Τὰ ἐργαστήρια ἦσαν κεκλεισμένα ὡς τὰς κυριακάς· αἱ ὁδοὶ ἦσαν πλήρεις στολοφόρων διαβατῶν, περιδιαβαζόντων ἡσύχως ἀπὸ ἀγάλματος εἰς ἄγαλμα, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἀξιοθέατα τῆς περιέργου πόλεως.

Μεταξὺ αὐτῶν ἦτον καὶ ἡ μητρόπολις, οἰκοδόμημα λαμπρὸν καὶ ἀρχαῖον. Ὅτε δ' ἐπεσκέφθημεν αὐτὴν, ἀλλόκοτον καὶ ἀπροσδόκητον ὄραμα προσέβαλε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. Εὗρέθημεν αἶφνης ἐντὸς τοῦ παραδείσου τοῦ Κορανίου! Μέχρι τοῦ ἀπωτά-

του βάθους τῆς ἐκκλησίας ἐκάθηντο σταυροποδητὶ ἐπὶ ταπήτων οἱ πιστοὶ τοῦ Μωάμεθ, τουρκικὴν φέροντες τὴν ἐνδυμασίαν. Οἱ τελευταῖοι μάλιστα ἐνεκρύπτοντο εἰς ὀμίχλην, ἥτις περιέβαλλεν ἐλαφρῶς τὰ πάντα, καὶ εἰς τὸ βάθος ἐπυκνοῦτο εἰς σκότος ἀποκρύπτον τὰ ἀντικείμενα· πέριξ δὲ τῶν ὑπερμεγέθων κιόνων, οἵτινες ἀνεῖχον τὸν ἐν τῷ σκότει σχεδὸν ἀφανιζόμενον θόλον, ἔκαιον πυραὶ ἐφ' ὧν ἐπεκάθηντο λέβητες, τὸ μοιραῖον πιλάφι βεβαίως ἐμπεριέχοντες. Μεταξὺ δὲ τῶν πιστῶν ἐπλανῶντο αἱ Οὐρὶ, τοῦ παραδείσου αἱ κόραι, καὶ ἐν ἀποστάσει ἔλαμπον χρυσαῖ πύλαι καὶ στίλβουσαι στῆλαι, καὶ μεγάλα καὶ μικρὰ φῶτα ἐπὶ κηροπηγείων, βεβαίως τοῦ Προφήτου ὁ θρόνος.

Ἄλλὰ μὴ βλασφημῶμεν! Δὲν ἦτον παράδεισος ὅ,τι ἐβλέπομεν, ἀλλ' ἡ κόλασις τῆς αἰχμαλωσίας! Μὴ ἔχοντες οἱ Πρῶσσοι τόπον ἱκανὸν δι' ὅλους τοὺς αἰχμαλώτους, εἶχον θέσει εἰς τὴν μητρόπολιν τοὺς μὴ χριστιανοὺς ἐκ τῶν Ἀραβικῶν ταγμάτων. Οὗτοι δ' ἐμαγείρευον ἐκεῖ τὴν τροφὴν των, καὶ αἱ ἀδελφαὶ τοῦ ἐλέους ἐπεσκέπτοντο τοὺς τετραυματισμένους. Τὸ ἱερὸν ἦτον ἀποκεκλεισμένον διὰ κιγκλίδων· εἰς τὴν ἐπίλοιπον ὅμως ἐκκλησίαν ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ περιφέρωνται οἱ αἰχμάλωτοι.

Μετά τινων ἐξ αὐτῶν, ὅσοι ὠμίλουν τὴν Γαλλικὴν, συνωμίλησα, καὶ μοὶ ἔλεγον ὅτι μετὰ μεγίστης ἀνδρίας εἶχον ὁρμήσει εἰς τὴν ἔφοδον, καὶ ὅτι βεβαίως θὰ εἶχον νικήσει, χωρὶς τοῦ φοβεροῦ ἡμῶν

πυροβολικοῦ. «Πᾶσα βολή, μ' ἔλεγον, σ' εὕρισκει ὅπου καὶ ἂν ᾗσαι· καὶ ἡ πληγωθῆς ἢ ὄχι, ἀρκεῖ καὶ αὐτὸς τῶν τεμαχίων ὁ συριγμὸς διὰ νὰ σὲ ζαλίσῃ καὶ νὰ σὲ ρίψῃ κατὰ γῆς.» Ὡραία μαρτυρία ἐξερχομένη ἀπὸ στόματος ἐχθροῦ.

ΙΣΤ'.

Ἡ οἰκία εἰς ἣν κατωκοῦμεν δὲν μᾶς ἐφαίνετο ἀξία τῶν πορθητῶν τῆς Αὐρηλίας, καὶ εἴχομεν σκοπὸν νὰ τὴν ἀλλάξωμεν, ὅταν ἀπροσδόκητόν τι ἦλθε νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι ἡ πρόνοια ἔχει τοὺς ἰδίους σκοπούς της. Ἐν ᾧ ἐσπέραν τινὰ ἐκαθήμεθα εἰς τὸ πενιχρὸν ἡμῶν δωμάτιον, ἀφίνοντες τὴν ἀμυδρὰν λάμψιν μικροῦ κηρίου ν' ἀντανακλᾶται ἐπὶ τῶν ποτηρίων ἅτινα ἔμενον κενὰ οἴνου, καὶ ἐμεμφόμεθα τὴν δυσμενῆ τύχην μας ἥτις εἰς τοιαύτην πόλιν, ἀντὶ νὰ μᾶς δώσῃ τοὺς δόμους τοῦ πλουσίου, μᾶς κατένειμε τὴν στέγην τοῦ πένητος, καὶ ἀντὶ οἴνου μᾶς ἐδαψίλευσεν ὄξος, εἰσέρχεται ὑπαξιωματικὸς καὶ μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι εἰς τὸν κῆπόν μας οἱ στρατιῶται εὗρον μέγα ὑπόγειον πλήρες οἴνου, καὶ ἤρχισαν νὰ πίνωσιν ἐξ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ δὲν ἐδύνατο νὰ τοὺς ἀναχαιτίσῃ.

Ἐπορεύθημεν ἐπομένως πρὸς τὸ ὑπόγειον, καὶ εὗρομεν αὐτὸ ἀπέραντον· χωροῦντες δ' ἀπὸ αἰθούσης εἰς αἰθουσάν, καὶ πολλὰς ὑπερβάντες, δὲν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν τελευταίαν, οὐδ' ἐβλέπομεν καὶ αὐτήν, καὶ